

יוחנן ע"י כוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

עבודה זרה דף מ"א ע"ב

צלמים או עבודה זרה שנעבדה - שנשתברו, האם מותרים בהנאה?

עבודה זרה שנעבדה	צלמים	
אסורה	מותרים	לר' יוחנן
מותרת	מותרים	לריש לקיש ושמואל ¹

חבר שמת והניח מגורה מלאה פירות, באופנים דלהלן האם צריך לעשר?

כשלא ראינו שמירחם ²	כשראינו שמירחם והכניסם	
אין צריך	אין צריך	לתי' הראשון בגמ' ³
אין צריך	צריך	לתי' השני בגמ' ⁴

¹ ע"י בתד"ה אמר שמואל (בעמ' א'), ששמואל וריש לקיש הם שיטה אחת, ור' יוחנן נחלק גם במוצא שברי עבודה זרה. ויש ראשונים דס"ל שדוקא בע"ז שאנו יודעים שנשתברה מאליה בזה חולק ר' יוחנן, אבל במוצא שברי עכו"ם שיש לתלות שהעכו"ם עצמו שברה וביטלה גם ר' יוחנן מודה שמותרת.

² דאז יש לתלות דילמא עבד כר' אושעיא שאמר מערים אדם על תבואתו ומכניסה במוץ שלה כדי שתהא בהמות (אכילת עראי) אוכלת ופטורה מהמעשר. וא"כ יש לנו ספק אם נתחייבה תבואה זו. [ואף שלענין אכילת קבע צריך לעשר מדרבנן גם אם הכניסה במוץ, מ"מ כיון שאין החיוב אלא מדרבנן המינוהו רבנן בדרבנן.

³ ביארה הגמ' שחבר ודאי מעשר את תבואתו, וא"כ גם באופן שראינו שמירחם שודאי נתחייבו במעשר, כאן פטור, דודאי עישרם קודם שמת, ולכך ודאי זה מוציא מודאי טבל שהיו.

⁴ בתי' השני ביארה הגמ' דהוי ספק וספק, דשמא עשה כר' אושעיא וכנ"ל, ולפי"ז כתב רש"י בד"ה דעבד, שאם ודאי לנו שמרחם - חייב במעשר, דלא אתי ספק עישר ומוציא מידי ודאי טבל.